

DHARAVI COMPILED MEDIA REPORT

27 Jun, 2025

Total Mention 12

Print	Financial	Mainline	Regional	Periodical
5	N/A	N/A	5	N/A
Tv	Business	English	Hindi	Regional
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Online				
7				

 Print

No	Newspaper	Headline	Edition	Pg
1.	Dophar Ka Samana	Obstacle in the way of Dharavi redevelopment!	Mumbai	5
2.	Dophar Ka Samana	75% Dharavi residents to be made homeless!	Mumbai	3
3.	Saamana	75 percent of Dharavi residents will be evicted from their homes	Pune + 1	1,5
4.	Mumbai Chaufer	Mahayuti will keep its promise of providing housing to everyone in the Dharavi redevelopment project...	Mumbai	3
5.	Janmabhumi	Dharavi Redevelopment Project will also benefit the upper floor residents	Mumbai	8

Dophar Ka Samana • 27 Jun • Dharavi
Obstacle in the way of Dharavi redevelopment!

5 • PG

119 • Sqcm

19627 • AVE

198.08K • Cir

Middle Left

Mumbai



धारावी पुनर्विकास की राह में रोड़ा!

देवनार से कचरा हटाने में ठेकेदार नहीं ले रहे हैं रुचि

सामना संवाददाता / मुंबई

धारावी पुनर्विकास परियोजना के लिए आवश्यक भूमि तैयार करने की दिशा में एक महत्वपूर्ण बाधा उत्पन्न हो गई है, क्योंकि देवनार डंपिंग ग्राउंड से कचरा हटाने की प्रक्रिया में अपेक्षित प्रगति नहीं हो पा रही है। खबरो की मानें तो मनपा द्वारा जारी टेंडर प्रक्रिया को ठेकेदारों की उदासीनता का सामना करना पड़ रहा है, जिससे परियोजना की समयसीमा खतरे में पड़ गई है।

राज्य सरकार ने कुछ महीने पहले धारावी परियोजना के लिए देवनार में स्थित १२४ एकड़ भूमि को चिह्नित किया था, जहां वर्तमान में ठोस कचरा डंप किया जाता है। योजना के अनुसार, इस कचरे को वैज्ञानिक तरीकों से तीन वर्षों के भीतर हटाया जाना है, ताकि यह जमीन पुनर्विकास के लिए उपलब्ध कराई जा सके। इसके लिए

नगर निगम ने मई में टेंडर जारी किया था, जिसकी कुल अनुमानित लागत २,३६८ करोड़ रुपये बताई गई है।

हालांकि, टेंडर की प्रक्रिया में भाग लेने के लिए रुचि जताने वाली २१ कंपनियों में से किसी ने भी औपचारिक निविदा जमा नहीं की। इस कारण से पहले २३ जून और अब १ जुलाई तक की नई समयसीमा तय की गई है। यदि इस बार भी प्रतिसाद नहीं मिला, तो डेडलाइन फिर से बढ़ाई जा सकती है। देवनार में इस समय लगभग १.८५ करोड़ मीट्रिक टन ठोस कचरा जमा है, जिसे तय अवधि में हटाना एक चुनौतीपूर्ण कार्य है। इस स्थिति से स्पष्ट है कि भले ही धारावी के पुनर्विकास का लक्ष्य तय हो चुका है, लेकिन जमीन को कचरा-मुक्त करना अब तक व्यवस्थागत सुस्ती और प्रबंधन संकट की भेंट चढ़ा हुआ है।

Dophar Ka Samana • 27 Jun • Dharavi
75% Dharavi residents to be made homeless!

3 • PG

315 • Sqcm

51923 • AVE

198.08K • Cir

Top Left

Mumbai

महत्वपूर्ण समाचार



75 % धारावीकरों को करना है बेघर!

- केंद्र, राज्य और अडानी की पूर्व नियोजित साजिश शुरू
- केवल चौथाई धारावीकरों का ही करना चाहते हैं धारावी में पुनर्वसन

सामना संवाददाता / मुंबई

धारावीकरों की बिना सहमति के प्रोजेक्ट का सर्वेक्षण भी अधूरा है। मास्टर प्लान में पारदर्शिता नहीं है। ऐसी स्थिति में पहली ही पात्रता सूची में ७५ फीसदी धारावीकरों को अयोग्य घोषित कर दिया गया है। धारावी बचाव आंदोलन समिति और स्वयंसेवी संगठनों ने आशंका जताई है कि यही औसत दर बाकी की पात्रता सूचियों में भी कायम रखी जाएगी। इस योजना के तहत धारावी में सिर्फ २५ फीसदी निवासियों का पुनर्वसन होगा और बाकी जमीन अडानी को सौंप दी जाएगी। यह बात पहली पात्रता सूची से ही स्पष्ट हो गई है।

मुंबई की जमीन की कीमतें बढ़ने के बाद पूर्व और पश्चिम उपनगरों को जोड़नेवाले इस ६०० एकड़ के धारावी क्षेत्र पर विकासकों की नजर पड़ी। बीकेसी के पास दूसरी बीकेसी बसाने के लिए अडानी ने कमर कस ली। केंद्र सरकार की पहल पर दुबई की सेक लिंक कंपनी की जीती हुई बोली रद्द कर दी गई। सेक लिंक ने

मुंबई उच्च न्यायालय और सुप्रीम कोर्ट में गुहार लगाई, पर राहत नहीं मिली। इसके बाद रद्द की गई वही निविदा अडानी को दी गई। साथ ही केंद्र और राज्य सरकार ने मनमाने तरीके से अडानी के धारावी पुनर्विकास प्रोजेक्ट के नाम पर आधी मुंबई की जमीन उसे देने की योजना बना ली।

सभी को ठहराए पात्र!

धारावी पुनर्विकास योजना अब एसआरए प्रोजेक्ट नहीं है। अगर यह एसआरए परियोजना होती, तो ऊपरी मंजिलों को अयोग्य ठहराना आसान होता। लेकिन केंद्र और राज्य सरकार ने इसे विशेष सार्वजनिक प्रकल्प का दर्जा दिया है और अडानी को इस नाम पर भारी रियायतें दी गई हैं। कानूनन इस प्रोजेक्ट के तहत सभी लोगों का वहीं पुनर्वसन करना अनिवार्य है, लेकिन फिर भी सरकार एसआरए की तरह व्यवहार कर रही है। इसी कारण धारावी बचाव आंदोलन समिति के समन्वयक एड. राजेंद्र कोरडे ने मांग की है कि धारावी के सभी निवासियों को पात्र ठहराया जाए।

धारावी की अनुमानित जनसंख्या १३ लाख

धारावी की बिल्डिंगों, चालों, झोपड़ियों में रहने वाले लोगों की संख्या लगभग ८ लाख है। इनमें से केवल १ से १.५ लाख लोग ही ग्राउंड फ्लोर पर रहते हैं। शेष ५ लाख लोग पहले और दूसरे माले पर छोटे व्यवसाय, वर्कशॉप या अन्य काम करते हैं। इस तरह धारावी की कुल आबादी लगभग १३ लाख है।

धारावीवासियों की प्रमुख मांगें

- ☞ सभी धारावीवासियों को पात्र ठहराया जाए।
- ☞ सभी को धारावी में ही ५०० वर्ग फुट का घर दिया जाए।
- ☞ दुकानों और व्यावसायिक स्थानों के बदले वहीं पर दोगुनी जगह दी जाए।
- ☞ धारावी में पुनर्विकास के लिए पर्याप्त जगह है इसलिए किसी को भी बाहर न निकाला जाए।
- ☞ धारावी का पुनर्विकास अडानी नहीं बल्कि राज्य सरकार बीडीडी चॉल के मांडल पर करे।

Saamana • 27 Jun • Dharavi

75 percent of Dharavi residents will be evicted from their homes

1,5 • PG

1682 • Sqcm

370005 • AVE

225K • Cir

Middle Center,Top Right

Pune • Mumbai

केंद्र, राज्य सरकार आणि अदानीची खेळी ७५ टक्के धारावीकरांना घराबाहेर काढणार

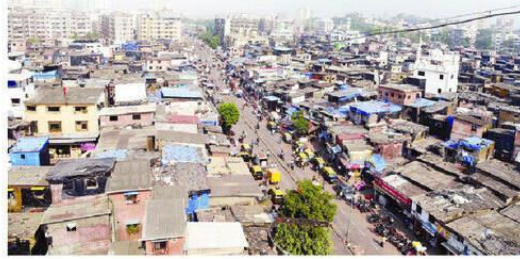
मुंबई, दि. २६ (प्रतिनिधी) - धारावीकरांची संमती नाही, सर्वेक्षण पूर्ण नाही, मास्टर प्लॅनमध्ये पारदर्शकता नाही, अशा अवस्थेत पहिल्या यादीतच ७५ टक्के धारावीकरांना अपात्र ठरवले गेले. आता हीच सरासरी टक्केवारी इतर पात्रता यादीतही कायम ठेवण्याची भीती धारावी बचाव आंदोलन समिती आणि स्वयंसेवी संस्थांनी व्यक्त केली आहे. धारावीत केवळ २५ टक्के रहिवाशांचे पुनर्वसन केले जाणार असून, उर्वरित धारावीची जमीन अदानीच्या घशात घातली जाणार आहे, हे पहिल्या पात्रता यादीतून केंद्र आणि राज्य सरकारने दाखवून दिले आहे.

मुंबईतील जमिनीच्या किमती वाढल्या आणि विकासकांची नजर पूर्व आणि पश्चिम उपनगराला जोडणाऱ्या मध्यवर्ती ठिकाण असलेल्या ६०० एकरच्या धारावीकडे वळली. बीकेसीजवळच दुसरी बीकेसी उभारण्यासाठी

पान ५

लोकसंख्या १३ लाखांच्या घरात

इमारत, चाळी, बैठी घरे, झोपड्यांमधील धारावीकरांची संख्या ८ लाख आहे. ८ लाखांपैकी तळमजल्यावरील झोपडीधारकांची संख्या ही एक ते दीड लाखांपर्यंत आहे. तळमजला सोडून पहिल्या व दुसऱ्या मजल्यावर छोटे व्यवसाय, गाळे करून विविध प्रकारची कामे करणाऱ्या कारागिरांची संख्या सुमारे ५ लाख आहे. अशी एकूण धारावीकरांची संख्या सुमारे १३ लाखांच्या आसपास आहे.



या आहेत

रहिवाशांच्या मागण्या

सरसकट धारावीकरांना पात्र केले जावे, धारावीकरांना धारावीतच ५०० चौरस फुटांचे घर देण्यात यावे, दुकानाच्या बदल्यात, व्यावसायिक गाळ्यांच्या बदल्यात आहे तिथेच पण दुप्पट जागा द्यावी, पुनर्विकासासाठी धारावीत मुबलक जागा असल्यामुळे एकाही रहिवाशाला धारावीबाहेर काढू नका, धारावीचा पुनर्विकास अदानीने न करता बीडीडीच्या धर्तीवर राज्य सरकारने करावा, अशा धारावीकरांच्या प्रमुख मागण्या आहेत.

७५ टक्के धारावीकरांना घराबाहेर काढणार

(पान १ वरून) अदानीने कंबर कसली. केंद्राकडून सूत्रे फिरली आणि दुबईच्या सेकलॅंक कंपनीने धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाची जिंकलेली निविदा रद्द करण्यात आली. सेकलॅंक मुंबई उच्च न्यायालय आणि सर्वोच्च न्यायालयात गेली. पण तिथे त्यांना दाद मिळाली नाही. रद्द करण्यात आलेली निविदा अदानीला मिळाली आणि नंतर केंद्र आणि राज्य सरकारने मनमानी करत अदानीच्या धारावी पुनर्विकास प्रकल्पाच्या नावाखाली अर्ध्या मुंबईची जागा अदानीला देण्याचा घाट घातला आहे.

राज्य सरकार, डीआरपी, एनएमडीपीएलचे धोरण धारावीतील लोकांना पात्र ठरवून मजल्यावरील लोकांना पात्र मानले जाणार असून त्याची संख्या १ ते दीड लाख आहे.

त्यापैकी प्रत्येकाने किमान दोन मजले वर वाढवले आहेत. त्यामुळे पहिल्या आणि दुसऱ्या मजल्यावरील लोकांना अपात्र ठरवून धारावीबाहेर भाड्याने घरे दिली जाणार आहेत. त्यातही मूळ एक ते दीड लाख धारावीकरांपैकी पुन्हा सुमारे ५९ हजार लोकांनाच धारावीत मोफत घरे दिली जाणार आहेत, हे सरकारने सर्वेक्षणाआधीच ठरवून टाकले आहे. राज्य सरकार, डीआरपी आणि अदानीच्या एनएमडीपीएल कंपनीचे हेच धोरण आहे.

धारावीकरांना एसआरए प्रकल्पातील लोकांप्रमाणे वागवत आहेत. त्यामुळे धारावीकरांना सरसकट पात्र करा, अशी मागणी धारावी बचाव आंदोलन समितीचे समन्वयक अॅड. राजेंद्र कोरडे यांनी केली आहे.

मास्टर प्लॅनला कोर्टात आव्हान देणार

राज्य सरकारने जाहीर केलेल्या मास्टर प्लॅनमध्ये कोणत्याही प्रकारची पारदर्शकता नाही. मूळात अशा प्रकारे मास्टर प्लॅन तयार करून तो जाहीर करण्याची कायद्यात तरतूदही नाही. मात्र, केंद्र आणि राज्य सरकार मनमानी पद्धतीने वागत आहे. त्यामुळे सरकारच्या मास्टर प्लॅनला कोर्टात आव्हान दिले जाणार आहे, अशी माहिती सामाजिक कार्यकर्ते अॅड. सागर देवरे यांनी दिली.

देशातील सर्वात मोठा पुनर्विकास घोटाळा

केंद्र आणि राज्य सरकारच्या मदतीने अदानी करत असलेला धारावी पुनर्विकास प्रकल्प हा देशातील सर्वात मोठा पुनर्विकास प्रकल्पातील घोटाळा आहे, असा आरोप अनेक राजकीय पक्ष, स्वयंसेवी संस्थांनी केला आहे. धारावीची कोटयवधीची जमीन अदानीला कवडीमोलाने देऊन वर त्याला कोटयवधीचा टीडीआर देण्यात आला आहे. यामुळे मुंबईतील मालमत्तांचे भाव वाढतील, अशी भीती बांधकाम क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी व्यक्त केली आहे. त्यात भरीस भर म्हणून ज्या धारावीकरांचे पुनर्वसन धारावीच्या बाहेर केले जाणार आहे त्यासाठी अदानीने २३ मोक्याच्या जागा सरकारकडे मागितल्या आहेत. त्यापैकी चार जागांचा ताबा अदानीकडे घेतला आहे.

Mumbai Chauffer • 27 Jun • Dharavi

Mahayuti will keep its promise of providing housing to everyone in the Dharavi redevelopment project...

3 • PG

428 • Sqcm

214045 • AVE

510.65K • Cir

Top Center

Mumbai

धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात प्रत्येकाला घर देण्याचा शब्द महायुती पाळणाऱ्या - राहुल शेवाळे

मुंबई - सर्वेक्षणातील ७५ टक्के धारावीकर अपात्र झाले, असे म्हणणारे युवराज केवळ १० टक्के सत्य सांगत आहेत. इतर ९० टक्के माहिती दडवून ठेवायची आणि धारावीकरांच्या मनात संभ्रम निर्माण करून महायुती सरकारवर टीका करायची, असा एककलमी कार्यक्रम सध्या सुरू आहे. मात्र धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात प्रत्येकाला घर देण्याचा शब्द महायुती पाळणारच, असा विश्वास माजी खासदार राहुल शेवाळे यांनी व्यक्त केला आहे. याबाबत त्यांनी एक्सवरून तपशिलवार माहितीही दिलेली आहे.

शेवाळे यांनी आपल्या एक्स पोस्टमध्ये म्हटले आहे की, धारावीतील सेक्टर ६ मधील गणेश

नगर आणि मेघवाडी येथील ५०५ घरांचे सर्वेक्षण पूर्ण झाले आणि त्यातील २२९ घरे गृहनिर्माण लाभासाठी पात्र ठरविण्यात आली. त्यातील ५६ घरे हस्तांतरण शुल्क भरल्यावर पात्र होणार आहेत. तसेच १३ सदनिकाधारकांना अनुदानित

योजनेतर्गत, तर ५९ सदनिकाधारकांना परवडणाऱ्या भाडेतत्त्वावर धारावीबाहेर घरे मिळणार आहेत. याशिवाय सार्वजनिक शौचालय, मीटर रूम यांसारखी सुमारे ३८ बांधकामे पुनरावलोकनाखाली आहेत.

शेवाळे यांनी म्हटले आहे आणि सगळ्यात महत्त्वाचे



म्हणजे ही यादी अंतिम नसून याबाबत काही आक्षेप असल्यास संबंधित रहिवाशांना थेट डीआरपी प्राधिकरणाकडे दाद मागता येईल.

स्थानिकांच्या शंकांचे, हरकतींचे समाधान केल्यावरच अंतिम यादी जाहीर होईल. त्यामुळे विरोधकांनी आताच भुई थोपटून काही उपयोग आहे का? असा सवाल त्यांनी केला आहे.

राहुल शेवाळे यांनी म्हटले आहे की, मला मिळालेल्या माहितीनुसार, अत्यावश्यक कागदपत्रांपैकी काही कागदपत्रे सादर करू न शकलेल्या रहिवाशांनी जर आता उर्वरित कागदपत्रे प्राधिकरणाकडे सादर केली, तर त्यावर जरूर

सकारात्मक निर्णय घेतला जाईल. उलट महाविकास आघाडी सरकारने तर वरच्या मजल्यावरील सर्व धारावीकरांना प्रकल्पाबाहेर फेकण्याचा निर्णय घेतला होता. परंतु महायुती सरकारने जर हा निर्णय बदलला नसता तर तुमच्यामुळे किती धारावीकरांचे संसार उघड्यावर पडले असते, हा प्रश्न युवराजांनी आणि सर्वच विरोधकांनी जरा स्वतःच्या मनाला विचारा.

शेवाळे यांनी म्हटले आहे की, धारावीकरांना, मी पुन्हा एकच सांगतो. विरोधकांच्या भूलथापांना आणि अफवांना बळी पडू नका! धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात 'प्रत्येकाला घर देण्याचा' आपला शब्द महायुती सरकार जरूर पाळणारच आहे.

Former MP Rahul Shewale assured that the Mahayuti government will fulfill its promise of giving homes to all Dharavi residents. He clarified that the current list is not final, objections are welcome, and upper-floor residents are not excluded. He urged people not to believe opposition rumors creating fear and confusion.

Janmabhumi • 27 Jun • Dharavi

Dharavi Redevelopment Project will also benefit the upper floor residents

8 • PG

227 • Sqcm

90921 • AVE

34.89K • Cir

Middle Left

Mumbai

ધારાવી રિડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટમાં ઉપરના માળના રહેવાસીઓને પણ લાભ મળશે

એસઆરએ પ્રોજેક્ટમાં બાકાત રખાયેલા લોકો માટે ડ્રાફ્ટ એનેક્સર-૨માં સમાવેશ કરાશે

અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી મુંબઈ, તા. ૨૬ : ધારાવી રિડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ (ડીઆરપી)એ તેની સત્તાવાર વેબસાઈટ પર પ્રથમ ડ્રાફ્ટ એનેક્સર-૨ પ્રકાશિત કર્યા છે. આ પ્રારંભિક પાઠી ધારાવી નોટિફિકેશન એરિયા (ડીએનએ)ના સેક્ટર છમાં આવેલા મેઘવાડી અને ગણેશ નગરને આવરી લેવાયા છે.

સર્વે કરાયેલા ૫૦૫ ટેનામેન્ટ્સમાંથી ૨૨૯ ટેનામેન્ટ્સને વિવિધ આવાસ લાભો માટે પાત્ર જાહેર કરવામાં આવ્યા છે. આમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

- ૧૦૧ ટેનામેન્ટ્સ ધારાવીમાં મકત ઇન-સિટુ પુનર્વસન માટે પાત્ર.

- ૫૬ ટેનામેન્ટ્સ, જેની માલિકી બદલાઈ હોય, તે રૂા. ૪૦,૦૦૦ની ટ્રાન્સફર કીની ચુકવણી પછી પાત્ર ગણાયા.

- ૧૩ ટ્રાઉન્ડ ફ્લોર ટેનામેન્ટ્સ, જે ૧ જાન્યુઆરી,



૨૦૦૦ અને ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧ની વચ્ચે બાંધવામાં આવ્યા હોય, તે રૂા. ૨.૫ લાખની ચુકવણી પર ધારાવીની બહાર સબસિડીવાળા આવાસ માટે પાત્ર (સશુલ્ક પાત્ર).

- ૫૯ ટેનામેન્ટ્સ સસ્તું ભાડાની આવાસ નીતિ હેઠળ પાત્ર: આમાં ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૨૨ સુધી બાંધવામાં આવેલા ઉપરના માળના ટેનામેન્ટ્સ અને ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧ અને ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૨૨ની વચ્ચે બાંધવામાં આવેલા ટ્રાઉન્ડ ફ્લોર ટેનામેન્ટ્સનો સમાવેશ થાય છે.

ઉપરના માળના ટેનામેન્ટ ધારકોનો સમાવેશ, જે સામાન્ય રીતે અન્ય ઝૂંપડપટ્ટી પુનર્વસન યોજનાઓ હેઠળ પાત્ર નથી હોતા, તે રાજ્ય સરકાર અને ડીઆરપીના સર્વસમાવેશક અભિગમના વચનમાં નોંધપાત્ર પગલું છે.

૨૩૮ માળખાં હજુ પણ

સમીક્ષા હેઠળ છે, સાથે ૩૮ સુવિધા માળખાં પણ છે. સુવિધા માળખાંમાં જાહેર શૌચાલય, મીટર રૂમ, મ્યુનિસિપલ બોડીના સ્ટોરરૂમ જેવાં માળખાંનો સમાવેશ થાય છે અને ડીઆરપી આ ૨૭૬ માળખાં પર યોગ્ય સમયે નિર્ણય લેશે. આ ટેનામેન્ટ્સના રહેવાસીઓ તેમના સંબંધિત કેસની ચર્ચા સક્ષમ અધિકારી (સીએ) સાથે કરી શકે છે અને પુનર્વિચાર માટે જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ કરી શકે છે. ડીઆરપીએ ડ્રાફ્ટ એનેક્સર-૨ સાથે પ્રકાશિત નોટિસ મુજબ, ટેનામેન્ટ ધારકોને ડ્રાફ્ટ એનેક્સર-૨ પર તેમનાં સૂચનો/વાંધાઓ ડીઆરપી અધિકારીને સબમિટ કરવા અથવા dcca1drpsra@gmail.com પર ઇમેઇલ મોકલવા જણાવ્યું છે. ફરિયાદો સબમિટ કરવાની અંતિમ તારીખ ૫ જુલાઈ (સાંજે ૫.૩૦) છે.

The Dharavi Redevelopment Project released Draft Annexure-1, listing eligible tenements in Meghwadi and Ganesh Nagar. It includes in-seat rehabilitation, subsidized housing, and rental options—even for some upper-floor units. Residents can submit objections or documents for reconsideration by July 7 via email or to the designated DRP officer.

 Online Coverage

No	Portal Name	Headline (Incorporated with URL)	Reach
1.	Barandbench	M. T. Miskita & Co advises Adani Group on \$3.2 billion Dharavi Redevelopment...	2.7M
2.	Saamana	75 टक्के धारावीकरांना घराबाहेर काढणार, केंद्र, राज्य सरकार आणि अदानीची खेळी	1.2M
3.	Business Upturn	Adani Power shares rise nearly 4% today; Gautam Adani outlines \$15-20 billion a n...	795K
4.	Gujarati News	धारावी रिव्हलपमेन्ट प्रोजेक्टमां उपरना माणना रडेवासीओने पाणु लाब मणशे	26.1K
5.	Marathi News Daily	75 टक्के धारावीकरांना घराबाहेर काढणार, केंद्र, राज्य सरकार आणि अदानीची खेळी	N/A
6.	Marathi News Daily	समृद्धीमुळे भ्रष्टनाथ शिंदेंची समृद्धी झाली पण रस्ता खड्ड्यात गेला, आदित्य ठाकरे...	N/A
7.	हिंदी सामना	७५ प्रतिशत धारावीकरों को करना है बेघर!	N/A